

FINLANDS
SVENSKÅ
KVINNOFÖRBUND

25 ÅR

H E L S I N G F O R S 1 9 3 3

ANNIE FURUHJELM
Finlands Svenska Kvinnoförbunds ordförande.

UNDER DEN BLEKA MÅNSKÄRAN.

Det var en marskväll 1907 kort efter det, det första landtdagsvalet försiggått.

Två kvinnor vandrade denna förvårsafton med betänksamma steg uppför Andregatan. Himlen förtonade i detta lätta ljusblå, som hör våren till. På fästet syntes en blek månskära. Snön hade smultit under dagen, men till kvällen hade frosten återfått herraväldet. Isen låg tunn över rännstenen, och då man trampade i den, klirrade det under fötterna som söndrigt glas.

Men trots vinterns tillfälliga övermakt anade man livsfornyelsens starka krafter.

I människornas sinnen härskade just då vårliga känslor. Det var löftenas och de spirande förhoppningarnas tid.

Efter storstrejken hösten 1905 hade det ryska förtrycket lättat. Som en stormvind gick parollen om allmän rösträtt lika för män som kvinnor över landet. Vår i många avseenden föråldrade ståndrepresentation hade sopats undan, och nu voro landets kvinnor i politiskt avseende fullmyndiga.

Ett jättesteg hade tagits i demokratisk riktning och den kvinnogrupp, som verksamt deltagit i arbetet för kvinnorösträtten, hade närt stora förhoppningar, stora drömmar. . .

Till denna grupp hörde de två, som inbegripna i ett ivrigt samtal, vandrade uppför Andregatan.

Den ena av dem var fru Fanny Hult, den andra den, som senare skulle bliva ordförande i Finlands Svenska Kvinnoförbund.

Vad var det de avhandlade med ett sådant intresse? Att det inte var någonting glatt kunde man ana av deras bekymrade ansiktsuttryck.

Det gällde helt enkelt den första stora besvikelsen efter rösträttssegern, då den kvinnliga kandidaten, som enhälligt blivit uppställd vid ett möte av svenska kvinnor i Nyland och dessutom erhållit det högsta röstetalet vid det av det nybildade Svenska folkpartiet förrättade provvalet, dock i det avgörande valet fallit igenom.

Vilka voro orsakerna till den oväntade och bedrövliga strömkantring, som försiggått på kvinnohåll, frågade de sig.

Att något måste göras, därom voro båda eniga.

För att hindra ett upprepande av något slikt behövdes organisation, en sammanslutning med uppgift att hos de svenska kvinnorna väcka det politiska intresset ävensom insikt om nödvändigheten att tillvarataga de speciellt kvinnliga reformerna på lagstiftningens område. Vid den tidpunkt varom här är fråga fanns mycket att kämpa för.

För bevarande av svensk kultur skulle fanan höjas, ehuru ingen då kunde ana huru hotfullt nära ovädersmolnen voro.

Fru Hult nickade intresserat och medgivande. Så uppjordes fälttågsplanen. Den var enkel. Det gällde blott att vända sig till några lämpliga personer. Att sådana funnos och vilka de voro visste de båda på förhand.

Den första som vanns för saken var fru Lilly Krogius. Fru Anna Lundströms medverkan var också given. Likaså fru Emma Saltzmans och författarinnan Helena Westermarcks samt några andras.

Förslaget vann omedelbart anklang. Lusten och viljan

att verka för politisk uppräckning bland svenska kvinnor inom ramen av ett förbund var till finnande.

Så tog tanken — bildandet av ett svenskt kvinnoförbund — gestalt våren 1907 och blev följande höst en levande verklighet.

Visst rönte initiativtagarinnorna mothugg genast s. a. s. i portgången. Det blev strid och kamp med tidningspolemiker och protestresolutioner vid offentliga möten. Men tack vare Lilly Krogius taktiska förmåga, besinningsfullhet och organisationstalang klarades omsider blindskären.

I oktober 1907 hölls det konstituerande mötet. En centralstyrelse om nio personer tillsattes och i januari 1908 grundades förbundets första filial. Starten var gjord.

Sedan dess har ett kvartsekel förflutit under växlande öden. Detta kvartsekel som varit det mest skickensedigra i vårt lands historia sedan 1808—09 års krig.

Det främmande oket har avkastats och Finland har under denna tidrymd intagit sin plats inom de suveräna staternas led.

För vinnandet av den länge åtrådda friheten har också landets svenska befolkning bragt tunga offer.

Den har gjort det som en självfallen fosterländsk plikt och dock hotas det svenska folkelementet i detta nu av främlingskap i detta samma fosterland som också är dess.

Det är inte med känslor av glad tillförsikt förbundet begår sitt kvartsekeljubileum.

Huru Finlands Svenska Kvinnoförbund förverkligat den betydelsefulla uppgift, för vilken det stiftats, att därom av-

giva vittnesmål ankommer inte på den, som skriver dessa rader. Ett är dock visst. Ärlig håg och varm vilja att verka för sammanhållning bland svenska kvinnor har inte saknats. Och då hon nu ser tillbaka på år som flytt och i minnet återkallar den ljusa marskvällen under månskärans bleka sken, kan hon inte underlåta att giva uttryck åt den stora tacksamhet hon känner för arbetskamraterna i centralstyrelsen, vilka städse varit för henne ett stöd såväl den goda som den onda dagen.

En strävan till ett friktionsfritt samarbete har varit det utmärkande draget under hela denna tid, och det är till de närmaste medarbetarna, såväl till dem, som sett många vint-rar svinna hän, som till den yngre falangen, ett ur hjärtat gående tack frambäres för gott, lojalt samarbete för gemensamma mål ävensom till förbundet i dess helhet för visat förtroende av

ordföranden i

Finlands Svenska Kvinnoförbund.